

Bilaga

Östersund 2040 Vatten

Vatten

Kommunens större sjöar är Storsjön, Näkten och Locknesjön. Sjöarna har mycket bra vattenkvalitet med låg näringsbelastning och mycket stort siktdjup. I kommunen finns också de stora vattendragen Indalsälven och dess biflöden Hårkan och Långan. Indalsälvens vattensystem kontrolleras regelbundet genom Indalsälvens vattenvårdsförbund. Förbundets mål är att Indalsälven ska bevaras som ett klart och näringsfattigt vattendrag med hög buffringsförmåga mot försurning och att Indalsälven ska ha dricksvattenkvalitet.

Miljökvalitetsnormer

Inom kommunen finns 168 vattenförekomster, 111 vattendrag, 49 ytvatten och 8 grundvattenförekomster som omfattas av EU:s vattendirektiv med tillhörande miljökvalitetsnormer. Miljökvalitetsnormerna är uppdelade på ekologisk och kemisk status. Dagens ekologiska status framgår av kartan i huvuddokumentet. Eftersom flera av vattenförekomsterna är reglerade påverkar det den ekologiska statusen negativt.

Alla ytvattenförekomster i Östersunds kommun har klassats som god kemisk status. I huvudsak har klassningen utgått från datamodeller och expertbedömningar och inte faktiska mätvärden i fält. Uppföljande undersökningar kan komma att ändra den kemiska statusen på vissa sjöar och vattendrag. I den kemiska statusklassningen ingår ett nationellt undantag för kvicksilver. Sverige har i många områden naturligt höga bakgrundshalter av kvicksilver och till detta kommer effekterna av historiska och pågående långväga luftburna föroreningar. Gränsvärdet för kvicksilver i EU-direktivet bedöms överskridas i samtliga ytvattenförekomster i hela landet. Genom undantaget kan

ytvattenförekomster således klassas som god kemisk status, även om kvicksilverhalter i fisk skulle visa sig överträda EU:s gränsvärden.

På hemsidan vatteninformationssystem Sverige (www.viss.lansstyrelsen.se) finns vidare information om vattenförekomsterna.

Storsjön

Storsjön är Sveriges femte största sjö. På "flaket" mitt ute på sjön möts gränserna för Östersunds, Krokom och Åre kommuner. Storsjön är centrum i en bygd som är unik i Sverige. Ingen annanstans kan man få så vida utblickar över sjö, fjäll, skog och gammal odlingsbygd.

Förutom Frösön finns tre stora öar i sjön, Norderön, Andersön och Verkön. Andersön och Verkön är av särskilt värde för rekreation och turism. Verkön kan endast nås med båt.

Sjön är en viktig resurs som fritidsområde och för turism både sommar- och vintertid, men även som vattenkraftmagasin, vattentäkt och fiskeproducent.

Storsjön hör till de större sjöar och kusten som har fritt handredskapsfiske. Med handredskap menas spö, pilk och liknande redskap utrustad med lina och max 10 krok. Fisket får inte förutsätta användning av båt för då krävs fiskekort. Däremot är fisket helt fritt ute på "Flaket".

Dricksvatten, dagvatten och avloppsvatten

Kommunen har 1000 km ledningar, sex vattenverk och åtta reningsverk med över 50 000 anslutna hushåll. Storsjön är vattentäkt för staden. Efter parasitutbrot-

tet i november 2010 kompletterades vattenverket i Minnesgårde med en uv-anläggning. UV-ljus dödar exempelvis parasiter. Uv-ljus fanns sedan tidigare även vid andra ytvattentäkt, till exempel vid Locknesjön. Generellt har Östersunds kommun hög kvalitet och god tillgång på dricksvatten.

Kommunen ser att klimatförändringarna ställer större krav på dagvattensystemet. Det väntas mer regn under kortare tidsperioder. Det finns ett samband mellan dagvatten- och avloppssystem vilket bland annat innebär att 50 % av avloppsvattnet är antingen dagvatten eller inträngande grundvatten. Kommunen vill bygga på den stads- och infrastruktur vi har. Det innebär fler byggnader på befintlig yta vilket ger mindre möjlighet till infiltration via markytan av vatten. Det överflödiga vattnet behöver därmed omhändertas på annat sätt, i lokalt omhändertagande. I det lokala omhändertagande av dagvattnet ska även en estetisk aspekt vägas in vilket kan ge lösningar som förskönar utemiljön. Ett exempel på det kan vara bäckar och dammar i parker.

Vid Gövikens reningsverk sker rening av avloppsvatten. Verket byggdes för att hantera avloppsvatten från Östersunds tätort, men tar idag emot allt kommunalt avloppsvatten även från Frösön, Brunflo inklusive området mellan Brunflo och Östersund samt bebyggelsen mellan Knytta och Genvalla. Till verket avleds dessutom avloppsvatten från Ås samt delar av Byskogen och Sånghusvallen i Krokoms kommun. Verket har kapacitet för 110 000 invånare inklusive industribelastning. Det innebär att det finns utrymme för det avloppsvatten som skulle tillkommer om en utbyggnad av staden och tätorter enligt förslagen i Östersund 2040 blir verklighet.

För Locknesjön och ett stort tillrinningsområde finns ett regeringsbeslut från 1978 som förbjuder ökade utsläpp av avloppsvatten med mera inom området. Förbudet tillkom efter framställan från Östersunds kommun och ska numera tolkas enligt miljöbalkens sjunde kapitel.

Vattenskyddsområden

Översiktsplanen redovisar vattenskyddsområdet för Minnesgårde uppdelat på primär och sekundär skyddszon. De olika skyddszonerna har olika utgångspunkter och föreskrifter. Den primära skyddszonen är till för att skapa rådrum i händelse av en akut förorening medan den sekundära skyddszonen är till för att bibehålla en hög yt- och grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Föreskrifterna behandlar ett flertal verksamheter och hantering av ämnen där det i

de flesta fall behövs antingen tillstånd eller att det är förbjudet. Vattenskyddsområdet för Minnesgårde är ännu inte fastställt men ansökan är inlämnad till Länsstyrelsen.

Vattenbruk

Vattenbruk det vill säga fiskodling är en näring som diskuteras mycket i Jämtland idag. Det finns en stor potential inom regionen. Mänskligheten behöver finna nya lösningar för att framställa animaliskt protein för att ur ett globalt perspektiv klara matförsörjningen på ett hållbart sätt. En vattenbruksnäring med tillhörande förädlingsindustri kan ge arbetstillfällen i kommunen. Aquabest är ett EU-finansierat forskningsprojekt som håller på att ta fram en hållbar metod för fiskodling i hela Östersjöregionen. Pilotstudien görs på Jämtlands och Kalmar län. Metoden har som grund att bland annat odla fodermusslor i Östersjön till fiskodlingar i reglerade vatten i inlandet för att på så sätt minska övergödningsproblematiken. I projektet har man studerat vilka vatten som skulle kunna vara lämpliga för vattenbruk utifrån odlingsförutsättningar. I Östersunds kommun är det Storsjön och Midskogs dämning som pekats ut. I Aquabest har man dock enbart studerat hydrologiska och morfologiska parametrar. Andra frågor som eventuellt kan innebära intressekonflikter till exempel naturvårds- och fiskeintres-

sen, vattenförsörjningsfrågor och hur dessa riskerar att påverkas av ökad tillförsel av näringsämnen eller rymningar samt brist på sättfisk har inte studerats. Aquabest beskriver framtidens fiskodling och inte de metoder som i dagsläget ansöks om i länet.

Innan ett storskaligt vattenbruk kan tillkomma i exempelvis Storsjön måste en rad frågor och hinder lösas för att inte äventyra till exempel dricksvattenkvalité och miljön. Det är Länsstyrelsen som prövar om det är möjligt att ge tillstånd till större fiskodlingar. Kommuner har ingen vetorätt.

Riksintresse

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) arbetar i nuläget med frågan om riksintressen för anläggningar för vat-

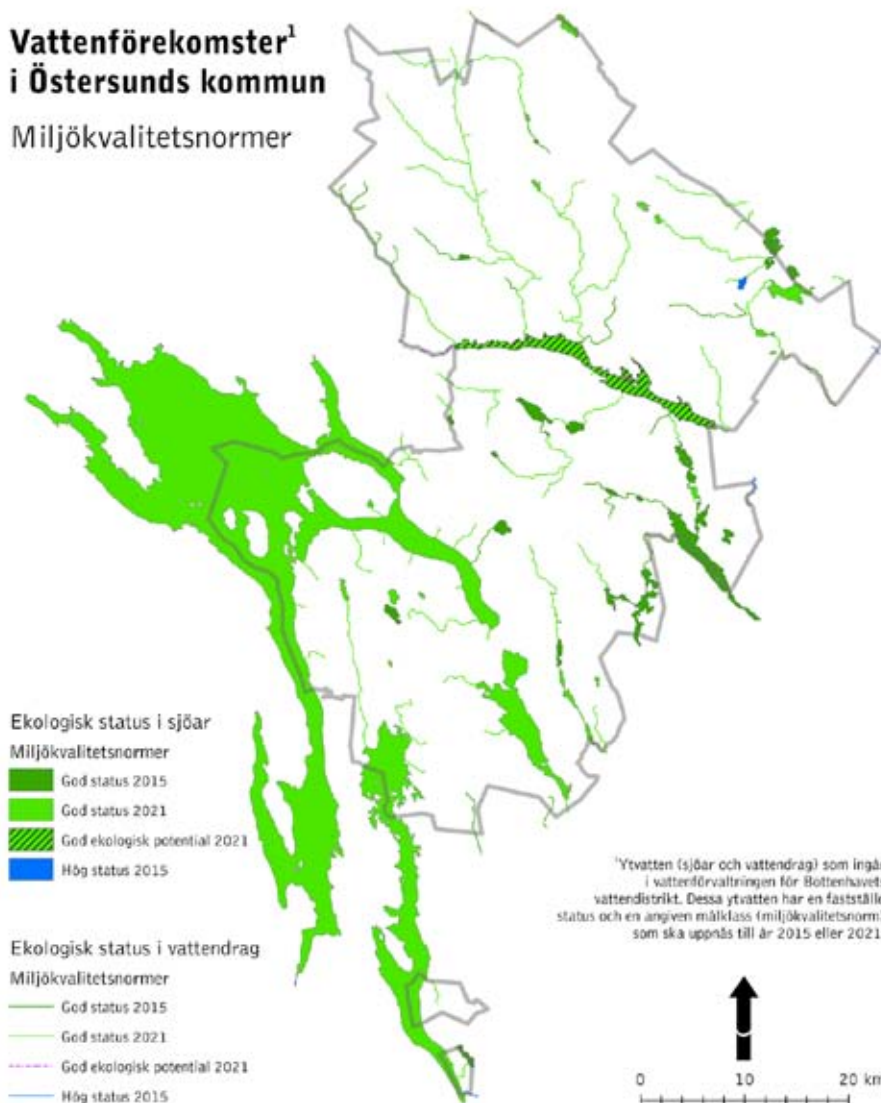
tenförsörjning. De har inte beslutat om dessa riksintressen innan översiktsplanen antogs. Minnesgårdes vattenverk är en sådan anläggning som uppfyller Havs kriterier för riksintresse. I dagsläget är det dock ännu oklart vilka anläggningar som att utpekas.

Plan för Vatten och Avloppsförsörjning

Kommunfullmäktige har under 2013 antagit en sektorsplan för vatten- och avloppsförsörjningen. Den innehåller strategier och inriktningsmål för att få ett rent, hälsosamt och gott vatten på ett långsiktigt hållbart sätt. Flera av översiktsplanens ställningstaganden kommer från denna sektorsplan varför bakgrund och vägledande beskrivning till ställningstagandena går att läsa där.

Vattenförekomster¹ i Östersunds kommun

Miljö kvalitetsnormer

Östersunds kommun

Östersunds kommun, 831 82 Östersund.

Telefon: 063- 14 30 00. Fax: 063 14 40 00. www.ostersund.se

